చందమామ

పిల్లల మాసపత్రిక

1st AUGUST 47.

6

NDAMAMA

Chandamama — Photo— N. Ramakrishnan

బలవంతపు బ్రాహ్మణార్థము

అమ్మా

ఇండియా సిరామిక్స్ లిమిటెడ్
నెల్లూరు :: కాళహస్తి :: మదరాసు

ఉమా బ్రాండ్ ఆభరణములు

UMA

10 సంవత్సరములు గ్యారంటీ

ఉమాగోల్డ్ కవరింగ్ వర్క్సు, ఉమామహల్

ఉమాగోల్డ్ కవరింగ్ వర్క్సు P.O
మచిలీపట్టణము.

పిల్లలకు
చందమామ
పెద్దలకు
ఆంధ్రజ్యోతి

నేడే చందాదారుగా చేరండి
సాలుచందా 5-8-0

*

ఆఫీసు
37 ఆచారప్పన్ వీధి - మద్రాసు 1

యువ
యువకుల మాసపత్రిక

అర్హ్యాపకులు సహకారం అర్థిస్తున్నాము.

సంవత్సరం చందా రు. 5-0-0 విడి ప్రతి 0-6-0

సంచిక సెప్టంబరులో వెలువడుతుంది.

యువ కార్యాలయం
37, ఆచారప్పన్ వీధి, జి.టి. మద్రాసు 1.

చదువుకోండి

చందమామ ఆత్మకథ	6	దొంగరిపోటు	29
వచ్చేశా!	8	వెన్నెలబంతి	33
కాకమ్మకొక్క కథ	9	పొట్టిపిడక కథ	34
పరకపాటలు	13	చిత్రవాతు - ఘోరం	37
బంతిరాముడు	14	వంటకత	41
అందాలు చిందేటి చందమామ	18	తిత్తుంబోతి నక్కబావ	44
అన్నదమ్ములు	19	చీమ - చిలుక - పాయసం	49
గేయములు	23	తేనెటీగల సహాయం	54
రాజుగారు - దోమగారు	26	తెనాలి రామలింగం	59

ఇంకా, ఇంకా, ఎన్నో!

సాలు చందా 5-0-0 **చందమామ** విడి ప్రతి 0-6-0

పిల్లల మాసపత్రిక

చందమామలో పిల్లల రచనలూ, పిల్లల ఫోటోలూ ప్రకటిస్తాము. పిల్లల ఫోటోలు కార్డు సైజుకో తీయించి 0-0-9 టిక్కెట్టుతో పంపాలి. ఫోటో ప్రకటిస్తే ఉంచుకుంటాము. లేకపోతే తిప్పిపంపుతాము. అచ్చు కాని రచనలు తిరిగి కావాలంటే కవరుపైన తమ అడ్రసు రాసుకుని టిక్కెట్టు అంటించి, వ్యాసంతోపాటే మాకు పంపాలి. లేకపోతే మేము తిప్పి పంపలేము. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల పెంచి లాభముండదు. ఈ విషయాలు ముఖ్యంగా గమనించి మాకు సహాయపడతారని మా ప్రార్థన.

ఆఫీసు :

37, ఆచారప్పన వీధి : మద్రాసు 1

సంపాదకులు: చక్రపాణి

సంపుటి 1 | 1 ఆగస్టు 1947 | సంచిక 2

తెలుగు పాపలారా!

మీరు నన్ను చూసి సంతోషించి వెలిబుచ్చుతూ వ్రాసిన జాబులన్నీ నాకు చేరినవి. మీకు ఇవే నా దీవెనలు. ఇకముందుకూడా మీకు ఇంతకంటె అంద చందాలతో, గమ్మత్తు గమ్మత్తు కబుర్లు చెప్పుతూ కనిపిస్తాను, సరేనా!

చూడండి, చందమామ ఏ ఒక్క జాతికీ ఏ ఒక్క వ్యక్తికీ మాత్రమే మామ కాదు. హిందూదేశంలో అన్ని జాతులకూ, అందరికీ మామే. అందుచేత నేను అరవం, కన్నడం, మలయాళం, హిందీ మొదలైన అన్ని భాషలలో వచ్చి అందరికీ కనిపించాలని అనుకుంటున్నాను. మీరేమంటారు?

నా ఆత్మ కథ

చందమామ

"అమ్మా అమ్మా! చందమామ పట్టి అల్లరివాడే. ఎప్పుడూ చొక్కా అమ్మా తొడుక్కోడు. నేను చూడు ఎలా తొడుక్కున్నానో" అని మీ అమ్మతో నామీద చాడీలు చెబుతుంటారు. నిజమేనా? నేను ఎందుకు తొడుక్కోనో ఎప్పుడన్నా ఆలోచించారా? దీనికి చాలా పెద్ద భారతం ఉంది. మా అవ్వ మొన్నటిదాకా చెబుతూవుండేది.

నేను పుట్టగానే ఆకాశమంతా వెలుతురుతో నిండిపోయిందట. అది చూసి ఆశ్చర్యపోయి గ్రహాలు వచ్చాయి. చుక్కలు వచ్చాయి. నన్ను అంతా చక్కని తండ్రి అంటే చక్కని తండ్రి అన్నారు.

మంచిరోజు చూసి ఆకాశవీధి నాకు చక్కని ఉయ్యాల తెచ్చింది. భరణి అందులో ముత్యాలు వేలాడగట్టింది. కృత్తిక, రోహిణి, అనూరాధ, రేవతి దానికి రంగురంగుల మబ్బుతెరలు కట్టారు. ఆతెరలకు ఒక అంచున మెరుపు మరొక అంచున ఇంద్రధనుస్సు ఉండేవి.

"చందమామ ఉయ్యాల నేను ఊపాలి అంది" రోహిణి. "కాదు నేను" అంది రేవతి. ఇలా చుక్కలంతా పోట్లాడుకుంటూ ఉంటే మా అమ్మ చివరికి రాజీ కుదిర్చింది. దానిప్రకారం వంతులవొప్పున ఒక్కొక్కరే వచ్చి జోలపాడుతూ ఉయ్యాల కొట్టిని ఊపుతూ ఉండేవారు.

ఒకరోజున చలిగాలి బయలుదేరిపోతూ నేను నిద్రపోతూవుంటే వచ్చి సూదులతో గుచ్చినట్టు గుచ్చింది. మీకు అలాంటి మనుషులు తగిలారో లేదో, వాళ్లకి చిన్న పిల్లల్ని ఏడిపిస్తేనే కాని ముద్దు రాదు. నేను ఒక్కసారిగా కెవ్వుమన్నాను.

మా అమ్మ గబగబా పరిగెత్తుకొచ్చి, "నా తండ్రిగా, ఏడవకు" అంటూ ఎత్తుకొంది. నా ఏడుపుకు కారణం తెలుసుకొంది. ఆరోజునే ఆకాశంలోని అంగళ్లన్నీ తిరగవేసి చలి దూరని చక్కనిగుడ్డ తెచ్చింది. అదిపెట్టి నాకు ఒక చిన్నకోటు కుట్టి తొడిగింది. ఆకోటు మెత్తగా, హాయిగా, వెచ్చవెచ్చగా ఉంది. ఆ కోటుతోనే ఆ రాత్రి నిద్రపోయాను.

అట్లా నిద్రపోయి లేచేటప్పటికి నాకోటు కాస్తా చినిగిపోయి ఉంది. ఒక్కసారి బావురుమన్నాను. మా అమ్మ గబగబా వచ్చి "ఎందుకోయి తండ్రీ ఏడుస్తావు? ఎవరు కొట్టారు?" అని అడిగింది. నేను జరిగింది చెప్పలేకపోయాను. ఉయ్యాల ఊపుతూన్న రోహిణి పట్టి కొంటె కోణంగి. అది ఏమన్నా చేసిందేమోనని తన నన్ను తన చేతుల్లోకి తీసుకొన్నది. నేను ఏడుస్తూనే చినిగిపోయిన కోటు చూపించాను. మా అమ్మ ఎగాదిగా నా కోటుచూసి "నా బంగారు తండ్రిగా. ఏడవకు. నీకు ఇంకో మంచి కోటు కుట్టి తొడుగుతాగా. ఏడవకు. చాలకుండా ఉడికే చినిగింది. ఈసారి నీకు పట్టేటట్టు కుడతానుగా," అంది.

మా అమ్మ మళ్ళీ అంగళ్ళన్నీ తిరిగి మంచి గుడ్డతెచ్చి రోజుకి రెండుసార్లు కొలతలు తీసుకుని కోటుకుట్టి తొడిగింది. ఆకోటు తొడుక్కొంటూ, రోహిణి జోలపాట వింటూ నిద్రపోయాను. మరునాడు లేచేటప్పటికి ఏమి జరిగిందనుకొన్నారు. బంగారంవంటి కోటు అడ్డదిడ్డంగా చిరిగి వుంది. మళ్ళీ బావురుమన్నాను.

ఇలా ప్రతిరోజూ ఒక కొత్తకోటు కుట్టి తొడగటం, మరునాటిప్రొద్దుటికి అది కాస్త చిరిగిపోవటం జరిగింది. మా అమ్మ యిట్లా 14 కోట్లు కుట్టింది. 14 కోట్లూ చినిగాయి. 15వ కోటు అన్నిటికన్నా పెద్దది. చాలా అందంగా ఉంది. అది ఏమైందో తెలుసునా? మరునాటి ప్రొద్దుటికి పట్టి గంగిరెద్దు కొంత అయింది. ఆమర్నాటికి మళ్ళీ నేను ఏడ్చి పోయాను.

ఇదంతాచూసి మా అమ్మకు విసుగెత్తింది. అప్పటినుంచి మళ్ళీ కోటుకాని చొక్కా కాని కుట్టి తొడగలేదు. ఎవరన్నా నాకు సరిపోయిన కోటు కుట్టిస్తే ఎంతో సంతోషిస్తాను. మీలో ఎవరుచేయగల వారు?

వచ్చేశా!

పం. పా. శాస్త్రి

తెల్లన్ని నావెల్గు ఓగల్ల తోడ
చల్లన్ని నాకాంతి చమికీల తోడ
మామయ్య నే చందమామయ్య నేను.

తెలుగు తోటలలోని కలువపూ దేనె
తెలుగు ఊటలబావి తియ్యన్ని నీరు
తెలుగు పిల్లల్లార! తీసుకొచ్చాను.
తియ్యన్ని ఆనీటి తేలిపోదాము
తియ్యన్ని ఆతేనె తిందాము రండి!

చుక్కల్ల తోగూడి చక్కగా ఆడి
మబ్బుల్ల తోగూడి పాడుకుందాము
ఆటల్ల పాటల్ల అలసిపోతేను
చిన్ని పిల్లల్లార! సేదల్లు దేర
పాలవెల్లిపయిని పవ్వళిద్దాము.
తెలుగు పిల్లల్లార! చనుదెండు! రండు!!

కాకమ్మ కథ

కాకులను మనం చాలా అలుసుగా చూస్తాం. "కాకి చిరకాలమున్న నేకార్యమగును?" అనేపద్యం మీరు చదివే వుంటారు. "లోకులు పలుగాకులు" అని సామెత ఒకటున్నది. ఈవిధంగా మనం కాకులను తిడతాం. కాని కాకులు చాలాగొప్పవి. మనకు తెలియని విషయాలు కాకులకు తెలుసు. కాకి గుమ్మం ముందు నిలబడి అరిస్తే మనయింటికి చుట్టాలు వస్తారు. చచ్చిపోయినవాళ్ళ మనస్సుల్లో ఏదైనా తీరని కోరికలుంటే కాకులు పిండాలు ముట్టవు. అప్పుడు మనం చచ్చిపోయినవాళ్ళ కోరికలు తీర్చటానికి ఒప్పుకుంటాం.

కాకులెంత తెలివైనవో తెలుసుకోవాలంటే కాకమ్మ జీవితచరిత్ర చదవాలి.

శ్రావణ మాసంలో ఒక మంగళవారంనాడు కాకమ్మ గుడ్డులోనుంచి పైకివచ్చి కళ్లుతెరిచింది. కాకమ్మ తల్లిదండ్రులు చాలా ప్రజ్ఞావంతులు. ఎండు పుల్లలూ, పీచులు పుల్లలూ, రకరకాల ఈకెలూ పెట్టి అందంగా గూడు కట్టటం వారికి తెలుసు.

పుట్టినప్పుడు కాకమ్మ ఏమీ అందంగా ఉండేదికాదు. ఈకలులేనిఒళ్లూ, బోడితలా, తలకన్న పెద్దముక్కూ. చూస్తే ఎవరికైనా నవ్వొచ్చేది. కాని మనం కాకిపిల్లల్నిచూసి నవ్వరాదు. నవ్వితే వాటి తల్లిదండ్రులకు కోపం వస్తుంది. మనకు అందవికారంగా కనిపించినా, కాకిపిల్ల కాకికిముద్దు. ఆ సంగతి మీకు తెలిసే ఉంటుందికదూ!

కాకమ్మకు ముగ్గురు తోబుట్టువులు, ఇద్దరు అన్నదమ్ములూ ఒక చెల్లెలూ ఉండేవారు. ఇంతమందిని పెంచటం రావటం కాకమ్మ తల్లిదండ్రులకు ప్రయాసగా ఉండేది. కాకమ్మ తోబుట్టువులలో ఇద్దరు మరీ అగాపాతపు

ఉండేవాళ్లు. తల్లిదండ్రులు తెచ్చిన ఆహారాన్ని అందరికన్న ముందు వాళ్లు ఇద్దరూ అందిపుచ్చుకుని కాజేసేవారు. మిగతా పిల్లలకి కష్టంగా ఉండేది. అందరికన్నా వాళ్లకు ముందుగా రెక్కలు వచ్చాయి. ఒకరోజు వాళ్లిద్దరు 'కూ' అని అరిచారు. వాళ్లు కాకులు కారని కోయిలలని కాకమ్మ నాన్నా అమ్మకూ తెలిసి పోయింది. కాకమ్మ తండ్రి వాటిని కోపంకొద్దీ వెంటబడి తరిమారు కాని ఆ దుర్మార్గులు చిక్కలేదు. కాకమ్మ తల్లి పెంచిన మోహంచేత వాటిని పోనిమ్మని తన భర్తను శాంతపరిచింది.

కాకిపిల్లలు మెల్లిగా ఎగిరే స్థితికి వచ్చాయి. పక్కనున్న చెట్లమీదికీ ఇంటి కప్పులమీదికీ ఎగరటం అభ్యాసం చేశాయి. కొంతకాలం గడిచాక పిల్లలను తిండివేటకు పట్టుకుపోయే సమయం వచ్చింది. మొదటిరోజు కాకమ్మవంతు. తల్లిదండ్రులవెంట కాకమ్మ కూడా తిండి వేటకు బయలుదేరింది.

ఒకానొక ఇంటి ఆవరణలో ఒక గండుకుక్క ఉన్నది. రోజూ దాని యజమాని దానికి ఉడకవేసిన ఎముకలు పెడతాడు. ఈరోజున కుక్కకు యజమాని స్వయంగా ఆహారం పెట్టక నౌకరుచేత పెట్టించాడు. అందుకని కుక్క అలిగి నేలమీద పొర్లాడుతున్నది.

కాకమ్మా, వాళ్ల అమ్మా, నాన్నా ఇంటి చూరుమీదినుంచి ఇదంతా చూస్తున్నారు. కాకమ్మ తండ్రి "కా, కా," అని అరిచాడు. కుక్క వాళ్ళకేసి నిర్లక్ష్యంగా చూసింది. కాకమ్మతల్లి "కా, కా, కా," అని అరిచింది. కుక్కకు కోపంవచ్చి మొరిగింది. మళ్లీ కాకమ్మ తండ్రి అరిచాడు. ఈసారి కుక్క పట్టించుకోలేదు. దానికి కాకులమీద విసుగెత్తింది. ఈ సంగతి గ్రహించి కాకమ్మతల్లి "కా" అని చిన్నకేక పెట్టి ఉమాత్రైసు హెచ్చరించింది. కాకమ్మ రివ్వునవాలి, ఒక ఎముక అందుకుని, మళ్ళీవచ్చి తల్లిదండ్రులను చేరుకున్నది. కాకుల కుటుంబం అక్కడినుంచి కదిలి బంగరాముడుగారింటికి చేరుకున్నాయి.

కాకమ్మ తల్లిదండ్రులు బంగరాముణ్ణి బాగా ఎరుగుదురు. వాడిదగ్గరవాళ్లు ఎన్నో అప్పచ్చులు కాజేశారు. వాణ్ణి ఎన్నిసార్లో ఏడిపించారు. బంగరాముడి అమ్మమ్మ చాలా ఆచారవంతురాలు. వాళ్ళింట్లో మాంసం వండుకోరు.

ఆవాళ రాముడు వాళ్ల బంతివంటలో తప్ప అన్నం తిననని మొండికేశాడు. వాళ్ల అవ్వ పళ్లెంలో అన్నం పెట్టుకుని మనవడికి పెట్టించటానికి వంటయింటినించి వస్తున్నది. అదిచూసి బెదిరి కాకమ్మ నోట్లో ఉన్న ఎముక కాస్తా జారవిడిచింది. అది అదృష్టంచాలక అవ్వ చేతిలో ఉన్న అన్నం పళ్లెంలో పడింది.

"ఈ కాకులు పడిదావా! కంచెడు అన్నం గంటిగుంటలో పొయ్యాలిసి వచ్చిందే!" అని అవ్వ తిట్టుకున్నది.

అవ్వ చాలాచెడ్డది. అసలే రేషను రోజులు గదా, అటువంటప్పుడు వృథాగా అన్నం పారేస్తారా? పోనీ పారేసేది ఏ కాకులకో వెయ్యక గంటిగుంటలో పారేస్తారా? ఎముకలంటే అవ్వకు అంత లోకువా?

అవ్వ వెళ్ళిపోతుండగా కాకమ్మ తండ్రికి గారెల వాసన కొట్టింది. వంటయింట్లో గారెలు వండుతున్నది అవ్వ. కాకమ్మ వంటింట్లోకి దూరబడి ఒక గారె పట్టుకున్నది. ఇంతలో తలుపు రభాలున మూసిన చప్పుడయింది. బండరాముడు, "అవ్వా, కాకి వంటింట్లో చేరింది. దబ్బునరా, దబ్బునరా!" అని కేకలు పెట్టాడు. "చంపు! చంపు!" అని తిరిగి కేకపెట్టింది అవ్వ.

కాకమ్మ తల్లిదండ్రులు చుట్టుపక్కల ఉన్న కాకులను గొంతెత్తి పిలిచారు. బండరాముడు పరిగెత్తిపోయి కాకమ్మను చంపడానికి పెద్ద గడ తెచ్చాడు. అది పట్టుకుని లోపలికివచ్చి మళ్లీ తలుపుమూసేశాడు. కాకమ్మ లోపల ఇరుక్కుపోయింది. బండరాముడి చేతిలో గడనుంచి తప్పించుకోవటానికి అటకమీద జాడీల దగ్గర చేరింది. బండరాముడు కాకమ్మకేసి గడ ఎలంగా విసిరాడు. కాకమ్మ పక్కకు తప్పుకుంది. అటకమీది జాడీలు కిందపడి పగిలిపోయాయి.

"ఏం చేస్తున్నావురా, బండవెధవా! వాళ్లే వీ కాకివేటం!" అని అవ్వ బయట నుంచి లబలబలాడింది.

"ఈసారిచూడు, అవ్వా! ఈకాకి నేంచేస్తానో!" అని అరిచాడు బండరాముడు. ఈసారి వాడు కొట్టినదెబ్బ పొయ్యిమీది బూరెలమూకుడుకు తగిలి నెయ్యి యావత్తూ పొయిలోపడి భగ్గున అంటుకుంది. బండరాముడికి భయంవేసి తలుపు తెరిచాడు. ఆ సందులో కాకమ్మ బయటికి దూకుని తల్లిదండ్రులను చేరుకుంది. అవ్వ బండరాముణ్ణి బాదటం కాకులంతా చెట్టుమీదినుంచి చూశాయి.

"ఆ కుర్రవాడు నిన్నంటలేదు కదా! ఎందుకంటే మనిషి చెయ్యి తగిలితే కాకి మైలపడుతుంది. మైలపడ్డ కాకి నెవరూ పెళ్లాడరు," అంది కాకమ్మతల్లి.

"లేదమ్మా. నన్నా అబ్బాయి తాకలేదు." అన్నది కాకమ్మ తల్లితో.

ఆనాటినుంచీ కాకమ్మ స్వతంత్రంగా ఎక్కడికి పడితే అక్కడికి పోసాగింది.

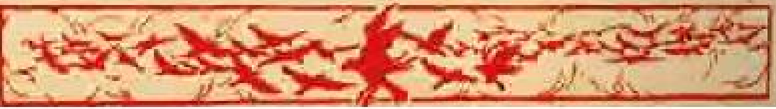

సీత

హాత్, ఉడతా! హాత్ ఉడతా! ఊరికి వెడతావా?

ఉడత

హాత్, సీతా! హూత్, సీతా! తప్పక వెడతాను!

సీత

బండీలేదు, బస్సూలేదు, ప్రయాణ మెట్లాగా?

ఉడత

కొమ్మలుతెచ్చి ఆకులుతెచ్చి గూడు కడతాను,
చిన్నా పెద్దా రెమ్మలుతెచ్చి చక్రాలు కడతాను!
తొండా గుర్రం బండికి కట్టి తోలుకు వస్తాను!
బండీమీద కొరడా పట్టుక బైఠాయిస్తాను.

కాశీ వెడతా, బొంబాయి వెడతా, కలకత్తా చూస్తా!
కావలిస్తే ఢిల్లీకూడా చదివేసే వస్తా!
జిన్నాగారికి గాంధీజీకి స్నేహం చేస్తాను.
చెన్నపట్నం సాయంత్రానికి చెంగున వస్తాను.